

Ja zeker en het debacle ligt er vlak naast.
 De jongeren doorleven hun moeilijke jaren. Laten ze maar niet probeeren de kwesties van de tijd op te lossen, om een dag of wat later in alles en nog wat een probleem te zien.

Waar onze arme wereld behoefte aan heeft, dat is aan eerlijkheid en trouw. En deze ethische waarden moeten de afzonderlijke personen en de kleinere kringen hoog houden.

Er moet gestreden worden tegen alle schijn. Er moet een honger wezen naar waarheid. Naar waarheid, die zich openbaart als kracht. Naar vrijheid, die door de gebondenheid aan de Goddelijke wetten haar heilig merk heeft ontvangen.

Zoo alleen kan men een crisis doorstaan, en gelouterd uit een crisis komen.

Als de dichter van het Wilhelmus na de mislukte veldtochten van 1568 aanvoelt, wat er in Oranje moet omgaan en eerlijk heeft opgesomd nederlaag na

nederlaag, doet hij hem vragen aan „die vroom begint te leven” voor hem te bidden „nacht ende dag” om levensmoed en levenskracht.

Alles is verloren. En toch — het vertrouwen is gebleven. Oranje had willen keeren van het volk „dit zwaar tempeest”.

„Maar de Heer van hierboven
 Die alle ding regeert,
 Die men altijd moet loven,
 Die heeft het niet begeert.”

En nochtans:

„Mijn schild ende betrouwen
 Zijt gij, o God mijn Heer.
 Op U soo wil ik bouwen.”

Dat „betrouwen” beschaamde niet. Al heeft de Prins de zegen der vrijheid van ons volk niet beleefd.

Het beschaamt ook nu niet.
 En nooit.

Onmacht

Maanden aaneen lag mijn pen nutteloos.
 Waarom zou ik het durend wonder schrijven?
 Mag er dan niets van wat mij 't meest ontroert,
 Verborgten in de schuil mijns harten blijven?

Mogelijk niet, want driftig dreigt het woord
 Zich baan te breken langs de blauwe lijnen
 Van het papier, als eindelijk de vreugd,
 Een lied van dankbaarheid te schrijven, weer bekoort.

Dat ik mijn driften toom, is omdat 'k weet,
 Dat nooit één lied vrij is van ijdelheid.
 Niet één van ons vermag de tolk te zijn
 Der vreugde van Gods tegenwoordigheid.

ADRI VAN WITZENBURG